

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, економічних досліджень і туризму

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

Олексій ЗОРЯ

(протокол " 01 " 09 2025 р. № 1)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»
спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
факультет Обліку та фінансів

Полтава

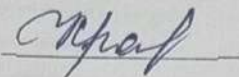
2025 – 2026 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни Фінанси для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Мова викладання державна

Розробник: Краснікова Оксана, доцент кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму, кандидат економічних наук, доцент

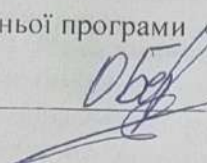
«01» вересня 2025 року

Оксана КРАСНІКОВА

Погоджено гарантом освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

«01» вересня 2025 року

Олександр БЕЗКРОВНИЙ

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Протокол від «01» вересня 2025 р. № 1

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності

Світлана ЗОРЯ

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	240
Кількість кредитів	8
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова
Рік навчання (курс)	1 072ФБССФР бд 2025
Семестр	1/ 2
Лекції (годин)	22/32
Практичні (семінарські) (годин)	14/28
Самостійна робота (годин)	54/90
Вид семестрового контролю	Залік / Екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: сформувати у здобувачів вищої освіти базові знання про теорію фінансів, фінансову науку, сутність основних фінансових категорій, особливості фінансових процесів та роль фінансів у розвитку суспільства.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Відсутні.

4. Компетентності

Компетентності:

- загальні:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- фахові:

ФК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

ФК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ФК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові та фондові ринки, банківська система та страхування).

ФК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового та фондового ринку.

ФК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування

ФК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

ФК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

5. Програмні результати навчання

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові та фондові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем	Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем	Знати і розуміти теоретичні основи принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем
ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та націо-нальних фінансових систем та їх структури	Розуміти теоретичні основи побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміти визначати особливості їх функціонування.
ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування	Знати основи механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування.
ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові та фондові ринки, банківська система та страхування)	Володіти базовими інструментами оцінки стану фінансових систем
ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку	Розуміти принципи, методи та інструменти державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку
ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування	Володіти базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи
ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.	Вміти використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності
ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів	Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів
ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні	Володіти та застосовувати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.	Вміти пропонувати обґрунтовані фінансові рішення
ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави	Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави
ПР23. Визначати досягнення і ідентифі-	Розуміти роль фінансів у суспільному

кувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя	відтворенні та їх вплив на розвиток суспільного виробництва
--	---

6. Методи навчання і викладання

Методи навчання: словесні (лекція, розповідь, пояснення); наочні (демонстрування); практичні (вправи, робота з навчально-методичною літературою); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, навчальні дискусії, відповіді на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти); методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, оперативний контроль); інтерактивні (дискусії, рольові та ділові ігри); комп'ютерні, мультимедійні (використання мультимедійних презентацій, використання технологій дистанційного навчання); усного контролю (бесіда, доповідь); письмового контролю (самостійна робота); самоконтролю (самостійний пошук помилок, самоаналіз, визначення пріоритетних напрямів власного навчального інтересу).

7. Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Фінанси: сутність, функції та значення. Фінансова система.

Сутність фінансів. Причина появи фінансів. Фінанси як економічна та історична категорія. Фінанси і гроші. Фінанси та інші економічні категорії. Суб'єкти фінансових відносин. Об'єкт розподілу фінансів – ВВП. Ознаки фінансів як економічної категорії. Призначення фінансів. Розподільча і контрольна функції фінансів. Об'єкти та суб'єкти розподілу у фінансах. Стадії розподілу. Форми фінансового контролю.

Сутність категорії «фінансова система». Фінансова система за внутрішньою будовою та організаційною структурою. Сфери та ланки фінансової системи. Принципи побудови фінансової системи. Органи управління та фінансові інститути фінансової системи України. Предмет фінансової науки. Мета фінансової науки. Методи пізнання фінансового життя. Розділи фінансової науки. Предмет курсу «Фінанси». Мета курсу «Фінанси».

Тема 2. Історія фінансів та фінансової науки.

Точки зору на походження терміну «фінанси». Передумови виникнення фінансів. Еволюції обміну. Основні ознаки держави. Причини появи фінансів. Обставини виникнення фінансів як історичної категорії. Еволюція розуміння фінансів. Виникнення основних понять фінансів. Зміна сутності та змісту фінансів у XIX-XX столітті. Особливості історичного розвитку фінансів у різних суспільно-економічних формаціях та державах.

Значення фінансової науки. Обставини та період її виникнення. Характеристика окремих наукових досліджень в стародавньому світі, Середньовіччі. Розквіт фінансової науки та її представники: Ж. Боден, В. Петті, Ф. Юсті. Італійські, англійські, німецькі та французькі вчені. Фізіократи у фінансовій науці. Представники класичної політекономії та виділення фінансів у самостійну науку. А.Сміт та його значення. Д. Рікардо – послідовник вчень А.Сміта. К.Рау – автор першого підручника з фінансів. Ж.Сісмонді. Марксистичні. Особливості, загальні та специфічні тенденції української фінансової науки. Геополітично-цивілізовані цикли розвитку фінансової думки в Україні. М.А. Балудянський, Т.Ф. Степанов, М.Х. Бунге. І.Я. Франко, М.І. Туган-Барановський, М.М. Алексєєнко, І.І. Патласєвський, В.А. Незабитовський, М.М. Титович, М. Добриловський, М.І. Мітіліно, М.П. Яснопольський. Основні риси сучасної фінансової науки в світі. Теорія суспільного добробуту В. Парето. Питання про співвідношення демократії та фінансів (Дж. Бюкенен). М. Фрідмен.

Тема 3. Фінансове право, фінансова політика та фінансовий механізм.

Поняття фінансового права. Предмет фінансового права та його ознаки. Метод правового регулювання в фінансовому праві. Система фінансового права. Зміст загальної та особливої частин фінансового права. Галузь фінансового права. Основні галузі фінансового права та їх особливості: бюджетне право, податкове право, банківське право, страхове фінансове право та інші. Джерела фінансового права та фінансове законодавство. Фінансово-правові акти та їх класифікація. Фінансово-правова норма: сутність, загальні ознаки та особливості. Фінансові правовідносини: сутність та особливості.

Фінансова політика: сутність та завдання. Взаємозв'язок та відмінності між категоріями „фінанси” та „фінансова політика”. Історичний розвиток теоретичних положень щодо фінансової політики. Основні положення наукових концепцій: класичної політекономії, кейнсіанської теоретичної концепції, неокласичного напрямку економічної теорії, марксистсько-ленінської теорії. Основні складові та напрямки фінансової політики.

Фінансовий механізм: сутність, призначення, характеристики та складові елементи. Фінансове планування та його методи. Фінансове регулювання.

Тема 4. Податки. Податкова система і податкова політика.

Економічна сутність податків і зборів. Податки як економічна та історична категорія, як правовий феномен. Суспільний зміст і матеріальна основа податків. Історія виникнення та сучасний стан оподаткування. Історичні періоди розвитку теорії податків та оподаткування. Подвійне походження податків. Податки в стародавньому світі. Податки в Середньовіччі. Новітня податкова наука. Періоди розвитку податкової системи. Класифікація податків та зборів. Функції податків та їх характеристика.

Податкова система України: сутність, нормативне регулювання. Принципи побудови системи оподаткування. Система органів податкової служби. Елементи системи оподаткування: суб'єкт (платник) податку, об'єкт оподаткування, одиниця оподаткування, податкова ставка і інші. Досвід зарубіжних країн в побудові податкової системи. Структура податкових систем. Фіскальна політика. Досвід США, Німеччини.

Податкова політика України. Основні завдання податкової політики. Типи податкової політики. Принципи податкової політики. Стратегічні напрямки податкової політики. Етапи розвитку податкової політики України. Сучасні проблеми реалізації податкової політики. Шляхи реформування системи оподаткування в Україні. Сучасні недоліки системи оподаткування. Заходи удосконалення оподаткування.

Тема 5. Бюджетна система держави. Державний кредит.

Характеристики поняття «бюджет». Особливості бюджету як економічної категорії. Суспільне призначення бюджету. Функції бюджету: розподільча і контрольна. Правова характеристика бюджету. Бюджет як фінансовий план. Бюджет за матеріальним змістом.

Сутність бюджетної системи. Особливості її побудови. Бюджетний устрій. Складові бюджетної системи України. Нормативне регулювання бюджетної системи в Україні. Поняття зведеного бюджету. Принципи бюджетної системи України. Сутність бюджетного процесу. Учасники бюджетного процесу в Україні. Стадії бюджетного процесу. Бюджетне планування, його завдання та процедура. Касове виконання бюджету. Казначейська система виконання бюджету. Бюджетний механізм.

Державні доходи і доходи бюджету. Державні видатки і видатки бюджету. Форми прояву та матеріальне втілення доходів бюджету. Джерела доходів бюджету. Класифікація доходів бюджету. Якісна та кількісна характеристика видатків бюджету. Класифікація видатків.

Дефіцит бюджету, профіцит та збалансованість. Причини виникнення дефіциту бюджету. Класифікація бюджетного дефіциту. Наукові погляди на бюджетний дефіцит. Розміри бюджетного дефіциту. Інфляційні та не інфляційні джерела бюджетного дефіциту.

Сутність державного кредиту та причини його необхідності. Особливості державного кредиту. Обставини ефективності державного кредиту. Джерела погашення державних позик. Функції державного кредиту: розподільча і контролююча. Форми державного кредиту. Класифікація державної позики.

Зміст та сутність державного боргу. Класифікація державного боргу. Боргова безпека держави. Основні показники державного боргу в зарубіжних країнах. Управління державним кредитом. Основні елементи та методи управління державним боргом.

Тема 6. Місцеві фінанси.

Сутність місцевих фінансів. Вчення про місцеві фінанси та його генезис. Правове забезпечення функціонування місцевих фінансів. Передумови виникнення місцевих фінансів. Риси місцевих фінансів. Характеристика фінансових відносин, що виникають у сфері місцевих фінансів. Функції місцевих фінансів. Теорії місцевих фінансів. Система складових місцевих фінансів: видатки, доходи, способи формування доходів, місцеві фінансові інститути, суб'єкти, об'єкти, взаємовідносини між суб'єктами. Сфери місцевих фінансів. Роль місцевих фінансів у забезпеченні розвитку регіону. Основні форми впливу місцевих фінансів на економіку і соціальну сферу держави. Проблеми сучасного етапу розвитку місцевих фінансів в Україні.

Місцевий бюджет як фінансовий план. Види місцевих бюджетів. Доходи місцевих бюджетів та їх джерела. Видатки місцевих бюджетів та їх класифікація згідно принципу субсидіарності. Зміст та призначення бюджетних повноважень. Сутність та інструменти реалізації бюджетного федералізму. Міжбюджетні відносини та їх види. Мета та механізм регулювання міжбюджетних відносин. Фінансовий норматив бюджетної забезпеченості. Види міжбюджетних трансфертів. Вертикальні фіскальні дисбаланси та способи їх усунення. Горизонтальний фіскальний дисбаланс. Фінансове вирівнювання. Причини запровадження в Україні фінансового вирівнювання. Зарубіжний досвід фінансового вирівнювання. Напрямки удосконалення збалансованості місцевих бюджетів.

Тема 7. Державні позабюджетні фонди.

Склад фондів, їх економічна природа і призначення. Призначення та сутність соціального страхування. Основні аспекти функціонування соціального страхування. Види та групи соціального страхування, запроваджені в Україні. Позабюджетні соціальні фонди, їх сутність та призначення. Пенсійний фонд: його призначення, правове регулювання. Проблеми пенсійного страхування. Фонд соціального страхування: призначення, принципи діяльності, правове регулювання, організаційні ознаки. Генезис соціального страхування. Система Бісмарка. Принципи соціального забезпечення В. Беверіджа. Еволюція соціального страхування в Україні в складі СРСР та в незалежній Україні. Принципи функціонування соціального страхування в Україні. Світовий досвід організації діяльності фондів соціального спрямування. Моделі організації соціального страхування в світі.

Нормативно-правове регламентування відносин з соціальними позабюджетними фондами. Джерела фінансування соціальних позабюджетних фондів. Платники внесків до соціальних фондів. Особливості наповнення бюджету Пенсійного фонду. Розміри страхових тарифів. Процедура сплати внесків. Напрямки використання коштів соціальних позабюджетних фондів Система державних гарантій. Страхові випадки, за яких застраховані отримують право на соціальну допомогу. Перелік страхових випадків та видів виплат по соціальному страхуванню. Напрямки використання коштів Пенсійного фонду. Пенсія. Види пенсій. Пенсія за віком. Допомога з тимчасової непрацездатності: обставини, порядок та розміри виплати. Механізм виплати допомоги при вагітності та пологах. Допомога з безробіття, соціальні послуги та види матеріального забезпечення. Перспективи реформування системи соціального захисту населення в Україні. Проблеми системи соціального забезпечення. Медичне страхування.

Тема 8. Фінансовий ринок.

Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці. Взаємодія і співвідношення реального та фінансового секторів економіки. Рух фінансових потоків в економіці. Місце фінансового ринку у фінансовій системі. Сутність і функції фінансового ринку. Базові концепції фінансового ринку. Структура фінансового ринку. Суб'єкти фінансового ринку. Фінансові активи і фінансові інструменти.

Регулювання фінансового ринку. Сутність регулювання фінансового ринку: принципи, напрями, рівні та форми регулювання. Державне регулювання фінансового ринку України: сутність, сфери та важелі регулювання. Внутрішнє регулювання фінансового ринку.

Інфраструктура фінансового ринку. Склад інфраструктури фінансового ринку. Класифікація фінансового посередництва. Банківські посередники. Небанківські фінансово-кредитні інститути. Контрактні фінансові інститути.

Грошово-кредитний ринок: загальна характеристика, функції, учасники, попит і пропозиція. Сутність та особливості функціонування грошового ринку. Ринок капіталів: сутність, функції, організація. Валютний ринок: поняття, функції та суб'єкти. Ринок дорогоцінних металів: сутність, класифікація та особливості функціонування. Ринок похідних фінансових інструментів: основи організації та функціонування. Види похідних фінансових інструментів.

Тема 9. Фондовий ринок.

Основи функціонування фондового ринку. Сутність, функції, принципи функціонування фондового ринку. Класифікація фондових ринків. Фінансові інструменти фондового ринку. Класифікація цінних паперів. Інвестиційні властивості цінних паперів. Рейтингові оцінки цінних паперів. Аналіз фондового ринку. Інвестиційні стратегії на фондовому ринку.

Фондова біржа та біржові операції. Рейтинги фондового ринку. Біржові індекси. Професійна діяльність на фондовому ринку. Сучасний фондовий ринок України: проблеми та шляхи їх вирішення.

Тема 10. Страхування. Страховий ринок.

Сутність страхування. Виникнення страхування. Необхідність страхування. Страхування як економічна категорія. Ознаки страхування. Особливості економічних відносин страхування. Функції страхування: формування спеціалізованого страхового фонду грошових коштів; відшкодування збитку і особисте матеріальне забезпечення громадян; попередження страхового випадку і мінімізація збитку. Економічний зміст та особливості майнового страхування. Сутність особистого страхування. Особисте страхування, його особливості та види. Страхування відповідальності: поняття, особливості. Види відповідальності. Медичне страхування: особливості, механізм, інституційна структура. Обов'язкове та добровільне медичне страхування.

Страховий ринок. Об'єктивна основа розвитку страхового ринку. Первинна ланка страхового ринку. Функції страхового ринку. Класифікація страхового ринку. Учасники страхового ринку. Страхова послуга. Асортимент страхового ринку. Страхова система. Види страхових компаній.

Тема 11. Фінанси домогосподарств.

Сутність домогосподарства, взаємозв'язок з поняттям «сім'я». Функції домогосподарства. Заощадження домогосподарств, їх класифікація. Чинники, які впливають на розмір заощаджень. Фінансові ресурси домогосподарства. Фактори, що впливають на розмір фінансових ресурсів домогосподарств. Доходи домогосподарства, їх складові та фактори. Види доходів домогосподарств: грошові, загальні і сукупні. Заробітна плата як основна складова доходів домогосподарства. Фактори, які визначають розмір заробітної плати. Мінімальна

заробітна плата. Функції заробітної плати. Прожитковий мінімум. Доходи від власності. Трансфертні платежі. Підприємницький дохід. Доходи від індивідуальної трудової власності. Витрати домогосподарств та їх складові. Класифікація споживчих видатків домогосподарств. Бюджет домогосподарства. Диференціація доходів населення. Крива Лоренца. Бідність. Абсолютна та відносна бідність. Лінія бідності. Подолання бідності як одна із цілей сталого розвитку України на період до 2030 року.

Тема 12. Фінанси суб'єктів господарювання.

Значення фінансів господарюючих суб'єктів. Сутність фінансів підприємств. Місце фінансів підприємств у виробництві. Основне призначення фінансів підприємств. Фінансові відносини підприємств: групи та сфери. Функції фінансів підприємств. Фінансові ресурси підприємств. Взаємозв'язок фінансових ресурсів з активами та зобов'язаннями. Складові фінансових ресурсів підприємств. Класифікація фінансових ресурсів підприємств за джерелами формування, етапами формування, використанням та формою реалізації. Власні та залучені джерела формування фінансових ресурсів. Фінансові фонди підприємства.

Сутність фінансової діяльності підприємства та її завдання. Взаємозв'язок понять „фінансування” та „фінансова діяльність”. Зміст фінансової діяльності підприємств. Механізм фінансової діяльності. Фінансові ресурси та їх залежність від особливостей господарюючого суб'єкта. Початкові фінансові ресурси. Основні та оборотні засоби. Оборотні та обігові кошти. Витрати підприємства. Грошові витрати. Вхідні та вихідні грошові потоки. Доходи підприємств та фактори, які впливають на їх розмір. Валовий та чистий дохід. Прибуток та чистий прибуток підприємства. Розподіл прибутку.

Фінансова робота та її основні завдання. Складові фінансової роботи: фінансове планування, оперативна фінансова робота, аналіз та контроль фінансової діяльності. Фінансовий механізм підприємства як умова ефективності фінансової роботи. Фінансова служба підприємства. Її особливості в залежності від розмірів підприємства. Завдання та функції фінансової служби.

Правове регулювання фінансів підприємств. Організаційно-правові форми суб'єктів підприємницької діяльності. Форми власності суб'єктів господарювання. Фінансові особливості приватного підприємства, комерційного підприємства, неприбуткової організації, бюджетної установи, громадського об'єднання, благодійної організації, селянського (фермерського) господарства. Суб'єкти господарювання за правом власності та організаційно-правовою формою ведення бізнесу. Критерії прийняття рішення про вибір правової форми організації бізнесу.

Тема 13. Фінансовий менеджмент.

Сутність фінансового менеджменту. Мета фінансового менеджменту. Система основних задач, спрямованих на реалізацію головної мети фінансового менеджменту. Функції фінансового менеджменту: як управлінської системи та як спеціальної області управління підприємством. Стратегічний та оперативно-тактичний фінансовий менеджмент. Інформаційна база управлінських рішень. Методологія прийняття управлінських фінансових рішень. Інструменти фінансового менеджменту.

Поняття „ліверідж”. Зміст дії ліверіджу. Механізм дії операційного ліверіджу. Розрахунок планового прибутку з використанням цінового операційного ліверіджу. Натуральний операційний ліверідж. Значення використання механізму операційного ліверіджу для планування фінансового результату від продажу. Закономірності руху капіталу фірми. Роль запозиченого капіталу в діяльності фірми. Вартість капіталу. Середньозважена вартість капіталу. Структура капіталу. Оптимальна структура капіталу. Економічна рентабельність сукупного капіталу. Ціна позикових ресурсів. Розрахунок ефекту фінансового ліверіджу. Виробничо-фінансовий ліверідж.

Тема 14. Міжнародні фінанси. Фінанси зарубіжних країн.

Сутність міжнародних фінансів як економічної категорії, сфери фінансової системи. Зміст світової фінансової системи. Суб'єкти та об'єкти міжнародних фінансів. Система грошових потоків на рівні міжнародних фінансових відносин. Призначення фінансового механізму міжнародних фінансів. Основні канали руху міжнародних фінансів. Міжнародні фінанси як інституційна категорія. Міжнародні організації та їх фінансові фонди.

Європейський союз: основні функції та фінансовий механізм. Етапи європейської інтеграції. Сутність європейської інтеграції. Основні причини розвитку інтеграційних процесів. Основна мета та завдання Європейського союзу. Значення для України європейської інтеграції. Організаційна будова Європейського союзу, керівні органи та комітети. Податкова система Європейського союзу. Особливості фінансування Європейського союзу. Структура системи власних фінансових ресурсів Союзу. Основні напрямки податкової політики Європейського союзу. Зовнішньоекономічні завдання ЄС. Основні економічні критерії вступу до Європейського Союзу.

Міжнародні фінансові інституції. Міжнародний валютний фонд: фінансова характеристика та основні напрямки фінансової діяльності. Група Світового банку: структура та характеристика фінансового механізму. Міжнародний фінансовий ринок: його об'єктивна основа та призначення. Складові міжнародного фінансового ринку.

Основні риси фінансових систем країн з розвинутою економікою. Критерії належності країн до індустріально розвинутих. Система фінансів розвинутих країн. Бюджетні системи країн з розвинутою економікою. Пропорції перерозподілу через бюджет. Податкові надходження до бюджету. Види видатків державного бюджету. Роль місцевих бюджетів у виконанні державних завдань та розв'язанні регіональних проблем. Позабюджетні спеціальні фонди країн з розвинутою економікою. Основні види та функції позабюджетних фондів. Історія розвитку позабюджетних фондів. Фінансовий механізм соціального захисту населення та фінансові інструменти реалізації цілей сталого розвитку на міжнародному рівні. Особливості фінансових систем за критерієм місця і ролі банківських установ. Стан та проблеми фінансових систем держав, що розвиваються. Системна криза фінансів у країнах «третього світу».

Тема 15. Фінансова безпека держави.

Місце фінансової безпеки в системі національної безпеки та її значення в сучасних умовах. Структура національної безпеки. Поняття фінансової безпеки. Ознаки стійкості фінансової системи. Рівень фінансової безпеки та його характеристики. Концепція фінансової безпеки та її складові. Мета фінансової безпеки. Принципи організації фінансової безпеки. Методи підтримування фінансової безпеки. Пріоритетні національні інтереси. Загрози фінансовій безпеці: внутрішні та зовнішні.

Основні функції системи забезпечення фінансової безпеки. Організаційна структура системи підтримування. Система показників фінансової безпеки: бюджетний сектор, грошово-кредитний сектор, інвестиційна сфера, валютний ринок, зовнішньоторговельний оборот, фондовий ринок, страховий сектор.

Тема 16. Фінанси сталого розвитку.

Концепції сталого розвитку, його трьох основних компонентів (економічний, екологічний та соціальний) і ролі фінансування в їх реалізації. Вплив сталого розвитку на фінансові та економічні системи. Концепція зеленого фінансування, види зелених облігацій, їх характеристики, процес випуску та використання. Огляд банківських продуктів і послуг, що підтримують сталий розвиток (екологічні кредити, соціальні депозити), стратегії банків.

Фінансові механізми для підтримки інновацій і технологій в сфері сталого розвитку, стартапи та венчурний капітал.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма здобуття освіти D2ФБССФР_бд_2025			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Фінанси: сутність, функції та значення. Фінансова система	17	4	2	11
Тема 2. Історія фінансів та фінансової науки.	17	4	2	11
Тема 3. Фінансове право, фінансова політика та фінансовий механізм	17	4	2	11
Тема 4. Податки. Податкова система і політика.	19	4	4	11
Тема 5. Бюджетна система держави. Державний кредит.	20	6	4	10
Тема 6. Місцеві фінанси.	16	4	4	8
Тема 7. Державні позабюджетні фонди.	12	2	2	8
Тема 8. Фінансовий ринок.	16	4	2	10
Тема 9. Фондовий ринок.	12	2	2	8
Тема 10. Страхування. Страховий ринок.	14	4	2	8
Тема 11. Фінанси домогосподарств.	12	2	2	8
Тема 12. Фінанси суб'єктів господарювання.	16	4	4	8
Тема 13. Фінансовий менеджмент.	14	2	4	8
Тема 14. Міжнародні фінанси. Фінанси зарубіжних країн	14	4	2	8
Тема 15. Фінансова безпека держави	12	2	2	8
Тема 16. Фінанси сталого розвитку.	12	2	2	8
Усього годин	240	54	42	144

8. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом

Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин денна форма здобуття освіти D 2 ФБССФР_бд_2025
Тема 1. Фінанси: сутність, функції та значення. Фінансова система	2
Тема 2. Історія фінансів та фінансової науки.	2
Тема 3. Фінансове право, фінансова політика та фінансовий механізм	2
Тема 4. Податки. Податкова система і політика.	4
Тема 5. Бюджетна система держави. Державний кредит.	4
Тема 6. Місцеві фінанси.	4
Тема 7. Державні позабюджетні фонди.	2
Тема 8. Фінансовий ринок.	2
Тема 9. Фондовий ринок.	2
Тема 10. Страхування. Страховий ринок.	2
Тема 11. Фінанси домогосподарств	2
Тема 12. Фінанси суб'єктів господарювання.	4
Тема 13. Фінансовий менеджмент	4
Тема 14. Міжнародні фінанси. Фінанси зарубіжних країн	2
Тема 15. Фінансова безпека держави	2
Тема 16. Фінанси сталого розвитку.	2
Разом	42

Теми лабораторних занять
Не передбачено навчальним планом
9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин денна форма здобуття освіти D2 ФБССФР бд 2025
Тема 1. Фінанси: сутність, функції та значення. Фінансова система	11
Тема 2. Історія фінансів та фінансової науки.	11
Тема 3. Фінансове право, фінансова політика та фінансовий механізм	11
Тема 4. Податки. Податкова система і політика.	11
Тема 5. Бюджетна система держави. Державний кредит.	10
Тема 6. Місцеві фінанси.	8
Тема 7. Державні позабюджетні фонди.	8
Тема 8. Фінансовий ринок.	10
Тема 9. Фондовий ринок.	8
Тема 10. Страхування. Страховий ринок.	8
Тема 11. Фінанси домогосподарств	8
Тема 12. Фінанси суб'єктів господарювання.	8
Тема 13. Фінансовий менеджмент	8
Тема 14. Міжнародні фінанси. Фінанси зарубіжних країн	8
Тема 15. Фінансова безпека держави	8
Тема 16. Фінанси сталого розвитку.	8
Разом	144

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти має сприяти закріпленню теоретичного матеріалу та практичних навичок. Цей вид роботи реалізується шляхом виконання здобувачем вищої освіти завдань самостійної роботи.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.	- виконання тестів; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - виконання завдань самостійної роботи (реферат); - контрольна робота; - екзамен
ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем	- виконання тестів; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - виконання завдань самостійної роботи (реферат); - контрольна робота; - екзамен
ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури	- виконання тестів; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - виконання завдань самостійної роботи (реферат); - контрольна робота; - екзамен
ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської	- виконання тестів; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - виконання завдань самостійної роботи (реферат);

системи та страхування	- контрольна робота; - екзамен
ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові та фондові ринки, банківська система та страхування)	- виконання тестів; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - виконання завдань самостійної роботи (реферат); - контрольна робота; - екзамен
ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку	- виконання тестів; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - виконання завдань самостійної роботи (реферат); - контрольна робота; - екзамен
ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування	- виконання тестів; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - виконання завдань самостійної роботи (реферат); - контрольна робота; - екзамен
ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.	- виконання тестів; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - виконання завдань самостійної роботи (реферат); - контрольна робота; - екзамен
ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів	- виконання тестів; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - виконання завдань самостійної роботи (реферат); - контрольна робота; - екзамен
ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні	- виконання тестів; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - виконання завдань самостійної роботи (реферат); - контрольна робота; - екзамен
ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.	- виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - виконання завдань самостійної роботи (реферат); - контрольна робота; - екзамен
ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави	- виконання тестів; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - виконання завдань самостійної роботи (реферат); - контрольна робота; - екзамен
ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя	- виконання тестів; - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - виконання завдань самостійної роботи (реферат); - контрольна робота; екзамен

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових оцінок за кожним запланованим результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня

досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни І семестр

Назви тем / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					
	Розв'язування тестів	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання завдань самостійної роботи (реферат) ¹	Контрольна робота ²	Разом
Тема 1. Фінанси: сутність, функції та значення. Фінансова система	4	5	5	-	-	14
Тема 2. Історія фінансів та фінансової науки	4	5	5	-	-	14
Тема 3. Фінансове право, фінансова політика та фінансовий механізм	4	5	5	-	-	14
Тема 4. Податки. Податкова система і політика.	4	5	5	-	-	14
Тема 5. Бюджетна система держави. Державний кредит	4	5	5	-	-	14
Виконання завдань самостійної роботи (реферат)	-	-	-	10	-	10
Контрольна робота (теми №1-№ 5)	-	-	-	-	20	20
Разом	20	25	25	10	20	100

¹протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують один реферат (максимум 10 балів) за темами навчальної дисципліни. При цьому бали в журналі виставляються окремою позицією в кінці семестру

²в кінці семестру передбачено написання однієї аудиторної контрольної роботи (максимум 20 балів)

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни ІІ семестр

Назви тем / форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					
	Розв'язування тестів	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота ¹	Екзамен	Разом
Тема 6. Місцеві фінанси.	2	2	2	-	-	6
Тема 7. Державні позабюджетні фонди	2	2	2	-	-	6
Тема 8. Фінансовий ринок.	2	2	2	-	-	6
Тема 9. Фондовий ринок.	2	2	2	-	-	6
Тема 10. Страхування. Страховий ринок	2	2	2	-	-	6
Тема 11. Фінанси домогосподарств.	2	2	2	-	-	6
Тема 12. Фінанси суб'єктів господарювання	2	2	2	-	-	6
Тема 13. Фінансовий менеджмент.	2	2	2	-	-	6
Тема 14. Міжнародні фінанси. Фінанси зарубіжних країн	2	2	2	-	-	6
Тема 15. Фінансова безпека держави	2	2	2	-	-	6
Тема 16. Фінанси сталого розвитку.	2	2	2	-	-	6
Контрольна робота (тема № 6-№ 16)	-	-	-	14	-	14

<i>Разом</i>	22	22	22	14	-	80
Екзамен	-	-	-	-	20	20
Разом	22	22	22	14	20	100

¹в кінці семестру передбачено написання однієї аудиторної контрольної роботи (максимум 14 балів)

Усі форми контрольних заходів повинні містити шкалу та критерії оцінювання результатів навчання.

Шкала та критерії оцінювання

Кількість балів		Критерії оцінювання результатів навчання
		Розв'язування тестів (0-4 бали) I семестр
4 бали		у випадку забезпечення 80-100 % правильних відповідей на тестові питання, що свідчить про високий рівень розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вмінь абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; пропонувати обгрунтовані фінансові рішення; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
3 бали		у випадку забезпечення 60 -79% правильних відповідей на тестові питання, що свідчить про достатній рівень розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими

	інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
2 бал	у випадку забезпечення 40-59 % правильних відповідей на тестові питання, що свідчить про базовий рівень розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
1 бал	у випадку забезпечення 30-39 % правильних відповідей на тестові питання, що свідчить про часткове розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати

	особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; пропонувати обгрунтовані фінансові рішення; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
0 балів	студент не виконав завдання, або надав менше 29% правильних відповідей що не дає можливість оцінити формування ним відповідних компетентностей та набуття програмних результатів навчання
Розв'язування тестів (0-2 бали) II семестр	
2 бали	у випадку забезпечення 70-100 % правильних відповідей на тестові питання, що свідчить про високий рівень розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обгрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва

1 бал	у випадку забезпечення 30 - 69% правильних відповідей на тестові питання, що свідчить про часткове розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
0 балів	студент не виконав завдання, або надав менше 29% правильних відповідей що не дає можливість оцінити формування ним відповідних компетентностей та набуття програмних результатів навчання
виконання завдань на практичних заняттях I семестр (діапазон 0-5 балів)	
5 балів	правильне виконання, що демонструє знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування

	базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
3-4 бали	в цілому правильне виконання, однак з незначними помилками, що демонструє знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
1-2 бали	виконання із значними помилками, що демонструє знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх

	вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
0 балів	здобувач вищої освіти не виконав завдання, що не дає можливість оцінити формування ним відповідних компетентностей та набуття програмних результатів навчання
виконання завдань на практичних заняттях II семестр (діапазон 0-2 бали)	
2 бали	правильне виконання, що демонструє знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
1 бал	у випадку наявних незначних методологічних помилок чи невірних арифметичних розрахунків при розв'язуванні задач; маючи здатність демонструвати знання економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів

	господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
0 балів	здобувач вищої освіти не виконав завдання, що не дає можливість оцінити формування ним відповідних компетентностей та набуття програмних результатів навчання
виконання завдань самостійної роботи I семестр (діапазон 0-5 балів):	
5 балів	здобувач вищої освіти виконав завдання, що свідчить про: знання економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва.
3-4 бали	здобувач вищої освіти частково виконав завдання, що свідчить про: знання економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової

	системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
1-2 бали	у випадку якщо здобувач вищої освіти виконав менше 50% завдань, що свідчить про: знання економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
0 балів	здобувач вищої освіти не виконав завдання, що не дає можливість оцінити

	формування ним відповідних компетентностей та набуття програмних результатів навчання
виконання завдань самостійної роботи II семестр (діапазон 0-2 бали):	
2 бали	здобувач вищої освіти виконав завдання, що свідчить про знання економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
1 бал	здобувач вищої освіти частково виконав завдання, що свідчить про знання економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та

	професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва.
0 балів	здобувач вищої освіти не виконав завдання, що не дає можливість оцінити формування ним відповідних компетентностей та набуття програмних результатів навчання
виконання завдань контрольної роботи (І семестр) (шкала оцінювання 0-20 балів, в т.ч. за теоретичне питання (2 питання) 0-5 балів, за практичне завдання 0-10 балів):	
4-5 балів	<i>Теоретичне питання:</i> у випадку коли питання повністю розкрито і здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на всі питання викладача, що свідчить про знання економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
2-3 бали	у випадку якщо питання розкрито не повністю, однак здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на питання викладача, що свідчить про: знання економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та

	страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва.
1 бал	у випадку підготовки роботи із значними недоліками, не в повному змістовному розкритті теми, неповних відповідей на додаткові питання по темі роботи, що свідчить про: знання економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
0 балів	здобувач вищої освіти не виконав завдання, що не дає можливість оцінити формування ним відповідних компетентностей та набуття програмних результатів навчання
8-10 балів	<i>Практичне завдання:</i> у випадку правильного розв'язання завдань та належного їх оформлення, що свідчить про: знання економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні

	фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва.
4-7 балів	У випадку правильного виконання завдання з незначними неточностями в розрахунках, що свідчить про: знання економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
1-3 балів	У випадку правильного виконання завдання, але з значними неточностями

	в розрахунках, несформовані висновки, що свідчить про: знання економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва.
0 балів	здобувач вищої освіти не виконав завдання, що не дає можливість оцінити формування ним відповідних компетентностей та набуття програмних результатів навчання
виконання завдань контрольної роботи (II семестр) (шкала оцінювання 0-14 балів, в т.ч. за теоретичне питання (2 питання) 0-2 балів, за практичне завдання 0-10 балів):	
2 бали	<i>Теоретичне питання:</i> у випадку коли питання повністю розкрито і здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на всі питання викладача, що свідчить про: знання економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей,

	проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва.
1 бал	у випадку якщо питання розкриті не повністю, однак здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на питання викладача, що свідчить про: знання економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
0 балів	здобувач вищої освіти не виконав завдання, що не дає можливість оцінити формування ним відповідних компетентностей та набуття програмних результатів навчання
7-10 балів	<i>Практичне завдання:</i> у випадку правильного розв'язання завдань та належного їх оформлення, що свідчить про знання економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів

	домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
3-6 бали	У випадку правильного виконання завдання з незначними неточностями в розрахунках, що свідчить про знання економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва.
1-2 бали	У випадку правильного виконання завдання, але з значними неточностями в розрахунках, несформовані висновки, що свідчить про часткові знання економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також

	вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
0 балів	здобувач вищої освіти не виконав завдання, що не дає можливість оцінити формування ним відповідних компетентностей та набуття програмних результатів навчання
Виконання завдань самостійної роботи (реферат) (шкала оцінювання 0-10 балів)	
9-10 балів	у випадку, коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту й оформлення та здобувач вищої освіти здійснив її захист шляхом відповіді на всі питання викладача, що свідчить про високий рівень володіння знань економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної,

	правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
7-8 бали	у випадку, коли робота відповідає всім критеріям щодо змісту й оформлення, але здобувач вищої освіти відповів не на всі питання викладача, чи у випадку позитивного захисту роботи, до якої є несуттєві зауваження по змісту та/або в якій присутні недоліки в оформленні, що свідчить про достатній рівень володіння знань економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
5-6 балів	у випадку захисту роботи, в якій витримані усі вимоги з оформлення, але до якої є значні зауваження щодо змісту, що свідчить про базовий рівень володіння знань економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій

	сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
3-4 бали	у випадку захисту роботи, до якої є значні зауваження щодо змісту й оформлення, що свідчить про низький рівень володіння знань економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
1-2 бали	у випадку подання роботи з суттєвими недоліками в змісті, її невідповідності вимогам щодо оформлення, відсутності відповідей на питання викладача по темі реферату, що свідчить про мінімальний рівень володіння знань економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного

	регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
0 балів	здобувач вищої освіти не виконав завдання, що не дає можливість оцінити формування ним відповідних компетентностей та набуття програмних результатів навчання

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
D2ФБССФР бд 2025, на екзамені**

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
для 1-го теоретичного питання	5	теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про високий рівень знань та розумінь економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
	4	теоретичне питання розкрито не зовсім повністю, що свідчить про достатній рівень знань та розумінь економічних категорій, законів, причинно-

		наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
3		теоретичне питання розкрито не повністю, що свідчить про базовий рівень знань та розумінь економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва.
2		теоретичне питання розкрито частково, що свідчить про низький рівень знань та розумінь економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та

	функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
1	теоретичне питання розкрито мінімально, що свідчить про мінімальний рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва.

0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетенстей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
10-9	розрахунки практичної ситуації виконані правильно, сформовані повні висновки, що свідчить про високий рівень знань та розумінь економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва

для 1-го практичного завдання	8-7	розрахунки практичної ситуації виконані в цілому правильно, з незначною кількістю несуттєвих помилок, але сформовані неповні висновки, що свідчить про достатній рівень знань та розумінь економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
	6-5	розрахунки практичної ситуації виконані не зовсім правильно, з значною кількістю суттєвих помилок, сформовані неповні висновки, що свідчить про базовий рівень знань та розумінь економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та

		професійному спілкуванні; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
	4-3	розрахунки практичної ситуації виконані не зовсім правильно, з значною кількістю принципових помилок, несформовані висновки, що свідчить про низький рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
	2-1	виконання задовольняє мінімальні критерії, що свідчить про мінімальний рівень знань та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на рівні фінансової системи; теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем; розуміння теоретичних основ побудови фінансової системи України та окремих зарубіжних країн, а також вміння визначати особливості їх функціонування; знання основ механізму функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових та фондових ринків, банківської системи та страхування; володіння базовими інструментами оцінки стану фінансових систем; розуміння принципів, методів та інструментів державного регулювання в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку; володіння базовим методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій на рівні фінансової системи; вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності; вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз

		та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем; пропонувати обґрунтовані фінансові рішення; володіння та застосовування базових навичок креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; розуміння вимог до діяльності за спеціальністю, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; розуміння ролі фінансів у суспільному відтворенні та їх впливу на розвиток суспільного виробництва
	0	відсутність розрахунку практичної ситуації, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено у процесі реалізації навчальної дисципліни

Персональні комп'ютери, під'єднані до мережі Internet; програмне забезпечення: OS Windows, MS Office, PowerPoint, хмарні додатки Google, Internet- браузер, мережа Wi-Fi, доступ до інтернет-ресурсів, онлайн платформа Google Meet; мультимедійне обладнання (проектор), дошка аудиторна, АСУ ПДАУ, електронний ресурс на платформі LMS Moodle, репозитарій ПДАУ.

13. Політика навчальної дисципліни

Політика щодо термінів виконання та перескладання. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyyaproosvitniyproces2025.pdf>), Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://surl.li/bjgkgs>). Терміни виконання письмових робіт визначаються тематичним планом (індивідуальним планом здобувача вищої освіти) відповідно до розкладу навчальних занять та є однаково прийнятними для всіх форм здобуття вищої освіти. Поточний контроль здійснюється провідним НПП під час навчальних занять, які закріплені за зазначеною навчальною дисципліною відповідно до тематичного плану. До семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни здобувач вищої освіти допускається у разі виконання всіх видів робіт, передбачених навчальним планом на семестр для цієї дисципліни.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Виконання вправ на практичних заняттях виконуються під час проведення практичних занять, завдання самостійної роботи виконується відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів. Списування під час контрольних робіт заборонені (у т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн

тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <http://surl.li/izlkkz>.

Політика щодо відвідування занять. Відвідування всіх видів навчальних занять є обов'язковим (відповідно до п. 7.9.11 Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproosvitniyproces2025.pdf>).

Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи тощо). Відмітка про відвідування занять здобувачами вищої освіти здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.

Політика щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти здійснюється згідно чинного законодавства, а саме Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproneformalnunosvitu2025.pdf>).

Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Оскарження результатів оцінювання здійснюється згідно п. 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://surl.li/bjgkgs>).

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Біла О. Г., Чуй І. Р. Фінанси : навч. посіб. Львів : «Магнолія 2006», 2024. 376 с.
2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a&find=1&typ=21> (дата звернення 26.08.2025 р.)
3. Горох О. В. Фінанси : навч. посіб. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків, 2021. 190 с. URL: <http://hdl.handle.net/123456789/2582>.
4. Карлін М.І. Фінанси зарубіжних країн : навч. посіб., 2 вид., доп. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2021. 364 с.
5. Карлін М. І., Проць Н. В., Борисюк О. В. Публічні фінанси : навч. посіб.; за ред. д. е. н., проф. М. І. Карліна. Луцьк : Волинський нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2023. 358 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/22504/1/publ_fifansy_2023.pdf
6. Кремень В., Кремень О. Фінанси : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 416 с.
7. Марусяк Н.Л. Фінанси підприємств : навч. посіб.: 2-ге вид., перероб. і доп. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 176 с.
8. Першко Л.О., Ріппа М.Б. Фінанси : навч. посіб. Київ : ПВНЗ «ІЕЕП», 2019. 388 с.
9. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 26.08.2025 р.)
10. Романенко О.В. Фінанси : підруч. 4-те видання. Київ : ЦУЛ, 2022. 312 с.
11. Стойко О. Я., Дема Д. І. Фінанси : підруч. / за ред. О. Я. Стойка. 2-ге вид. перероб. і доп. Житомир : Поліський університет, 2024. 317 с.
12. Федосов В. М. Теорія фінансів : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 576 с.
13. Фінанси : підруч. / укладачі Боринець С.Я., Варналій З. С., Кулієв Р. А., Рожко

О. Д. та ін. / за заг. ред. Лютий І. О. Київ : Ліра-К. 2020. 732 с.

14. Фінанси : підруч. / В. П. Горин, В. Г. Дем'янишин, О. П. Кириленко [та ін.] ; за ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль : ЗУНУ, 2024. 632 с

15. Фінанси : навч. посіб. / С. П. Стеценко, В. В. Титок, Н. В. Лисиця [та ін.]; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : КНУБА, 2024. 189 с.

16. Фінанси : підруч. / за ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватого. Тернопіль : Університетська думка, 2024. 632 с

17. Ярошевич Н. Б. Фінанси, гроші та кредит : підруч. Львів : «Новий Світ- 2000», 2023. 414 с.

Допоміжні

1. Алексерова Ю. В. Фінансовий ринок : підруч. Хмельницький, 2019. 384 с.

2. Бодаковський В. Дефінітивна суть категорії «фінанси» в умовах трансформації фінансової науки в Україні. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ (серія економічна)*. 2024. № 1. С. 3–11. URL: <https://doi.org/10.32782/2311-844X/2024-1-1>.

3. Борисюк О., Матвійчук Н., Хмелярська Л. Особливості розвитку фінансового ринку України під час війни. *Економіка та суспільство*. 2024. № 60. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-76>.

4. Бюджетна система : підруч. / за ред. д.е.н., професора В. Г. Дем'янишина, д. е. н., професора О. П. Кириленко та д. е. н., професора З. М. Лободіної. Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 624 с.

5. Бюджетна система України : навч. посіб. в схемах і таблицях / С. В. Качула, Г. Є. Павлова, Л. В. Лисяк, Добровольська О.В., Л. І. Катан. Дніпро : Монолит, 2021. 332 с.

6. Ваніна Н. М., Гищенко О. В. Ринок цінних паперів : практикум : навч. посіб. Київ, 2020. 144 с.

7. Волкова В. В., Волкова Н. І. Місцеві фінанси : навч. посіб. Вінниця : Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2022. 105 с.

8. Гордей О.Д., Биховченко В.П., Ковальчук А.М. Державні цільові фонди : навч. посіб. Університет державної фіскальної служби України. Ірпінь : УДФСУ, 2020. 349 с.

9. Гречко А. В. Податкова система : конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 119 с. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/47893/1/Подatkova.pdf>.

10. Дергалюк М. О. Фондовий ринок : практикум : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 99 с. URL: https://www.fpk.in.ua/images/biblioteka/3fmb_finan/Fondovyi_rynok_Praktykum2023.pdf

11. Карлін М. І., Проць Н. В., Борисюк О. В. Публічні фінанси : навч. посібн. Луцьк : Волинський нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2023. 358 с.

12. Краснікова О. М., Борисова І. С. Фінанси : Навч.-метод. посіб. для проведення лекційних, практичних (семінарських) занять та самостійної роботи студентів. Полтава : Полтавська державна аграрна академія, 2020. 254 с.

13. Краснікова О. М. Прожитковий мінімум як один з головних чинників соціальної політики держави. *Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 р. (м. Полтава, 22-23 квітня 2019 р.)*. Полтава : РВВ ПДАА, 2020. С. 163-164.

14. Краснікова О. М. Проблеми та джерела фінансування бюджетного дефіциту. *Фінансові інструменти сталого розвитку економіки : матеріали III міжнародної*

науково-практичної конференції (14 квітня 2021 р.). Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2021. С. 99-101.

15. Краснікова О. М. Вплив державного боргу на фінансову безпеку України. *Вісник Дніпровського НДІСЕ. Економічні науки*. Вип. 1(03). 2021. С. 70-75. URL: http://e-visnyk.dniprodis.in.ua/journals/3_2021/12.pdf.

16. Краснікова О.М. Проблематика зовнішнього державного боргу України. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених* (м. Полтава, 09 листопада 2023 року). Полтава, 2023. С. 161-162.

17. Краснікова О. М. Державний борг України як головний індикатор фінансової безпеки. *Економіка, фінанси, банківська справа та освіта: актуальні питання розвитку, досягнення та інновації: матеріали IX Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції* (Одеса, 4–5 квітня 2024 р.) / за ред. д-ра екон.наук, проф. Д.В. Завадської. Одеса : ОНЕУ, 2024. С. 113-114.

18. Луніна І.О. Публічні фінанси в макроекономічній політиці зростання : монографія НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». Київ, 2020. 440 с.

19. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Фондовий ринок» для бакалаврів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Упорядник О. І. Замковий / Нац.техн.ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2019. 101 с.

20. Миськів Г. Бюджетна система : теоретичні та практичні аспекти (у схемах і таблицях) : навч. посіб. Львів : Растр-7, 2020. 272 с.

21. Нечипорук Л. В. Фінансова система: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» фінансово-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 117 с.

22. Панухник О., Федотова Я., Голич Н. Державний бюджет України-2023: особливості регулювання фінансово-економічних процесів в умовах повномасштабної війни. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2022. Вип. 2 (27). С. 63–71. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2022/22povupv.pdf>

23. Рамський Ю.А., Жукова Ю.М., Обушний С.М. Ринок цінних паперів у питаннях та відповідях : навч. посіб. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 228 с.

24. Становлення та розвиток податкової системи України : монографія / М. Г. Волощук, І. І. Матьола, Т. О. Карабін, О. В. Білаш. Ужгород : Вид-во Олександри Гаркуші, 2021. 172 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib>

25. Теорія та історія фінансової системи : навч. посіб. / [О. Ю. Клепанчук, Н.Б.Татарин, О.П. Нагорнюк та ін.]; за заг. ред. О. Ю. Клепанчук. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка. 2023. 282 с.

26. Трусова Н. В., Нестеренко С. А., Якушева І. Є. Фінансовий ринок : навч. посібн. Мелітополь : Видавничий будинок ММД, 2021. 236 с.

27. Фінанси : навч.-метод. посіб. / О. П. Полтініна, С. В. Юшко, Є. О. Малишко та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. І. В. Журавльової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 216 с.

28. Фінансовий ринок : навч. посіб. / Н. В. Трусова, С. А. Нестеренко, І. Є. Якушева та ін. Мелітополь : Видавничий будинок ММД, 2021. 236 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний портал Верховної ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : <https://www.mof.gov.ua/>

3. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України. URL: <https://dasu.gov.ua/>.
5. Офіційний сайт Полтавської міської ради та виконавчого комітету м. Полтави. URL : <https://www.rada-poltava.gov.ua/>.
6. Офіційний сайт Полтавської облдержадміністрації. URL: <https://www.adm-pl.gov.ua/>.
7. Офіційний сайт Пенсійного фонду України. URL: <https://portal.pfu.gov.ua/>.
8. Сталий розвиток для України. URL: <https://sd4ua.org/shhotake-stalij-rozvitok/>.
9. Програма розвитку ООН в Україні. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/contact-us>.